

Reuharinkatu 21 - luontoselvitys

Kasvillisuus- ja luontotyyppi- sekä lepakkoselvitys

Päiväys	14.10.2022
Tekijät	Jussi-Pekka Manner
Tarkastaja	Juha Kiiski
Projektinumero	YKK67249

Sisällys

1	JOHDANTO.....	3
2	SELVITYSALUE	3
3	MENETELMÄT	4
	3.1 Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys	4
	3.2 Lepakkoselvitys.....	4
4	TULOKSET	5
	4.1 Kasvillisuus- ja luontotyytit.....	5
	4.2 Vieraslajit	6
	4.3 Lepakkoselvitys.....	6
5	JOHTOPÄÄTÖKSET	7
6	LÄHTEET	8

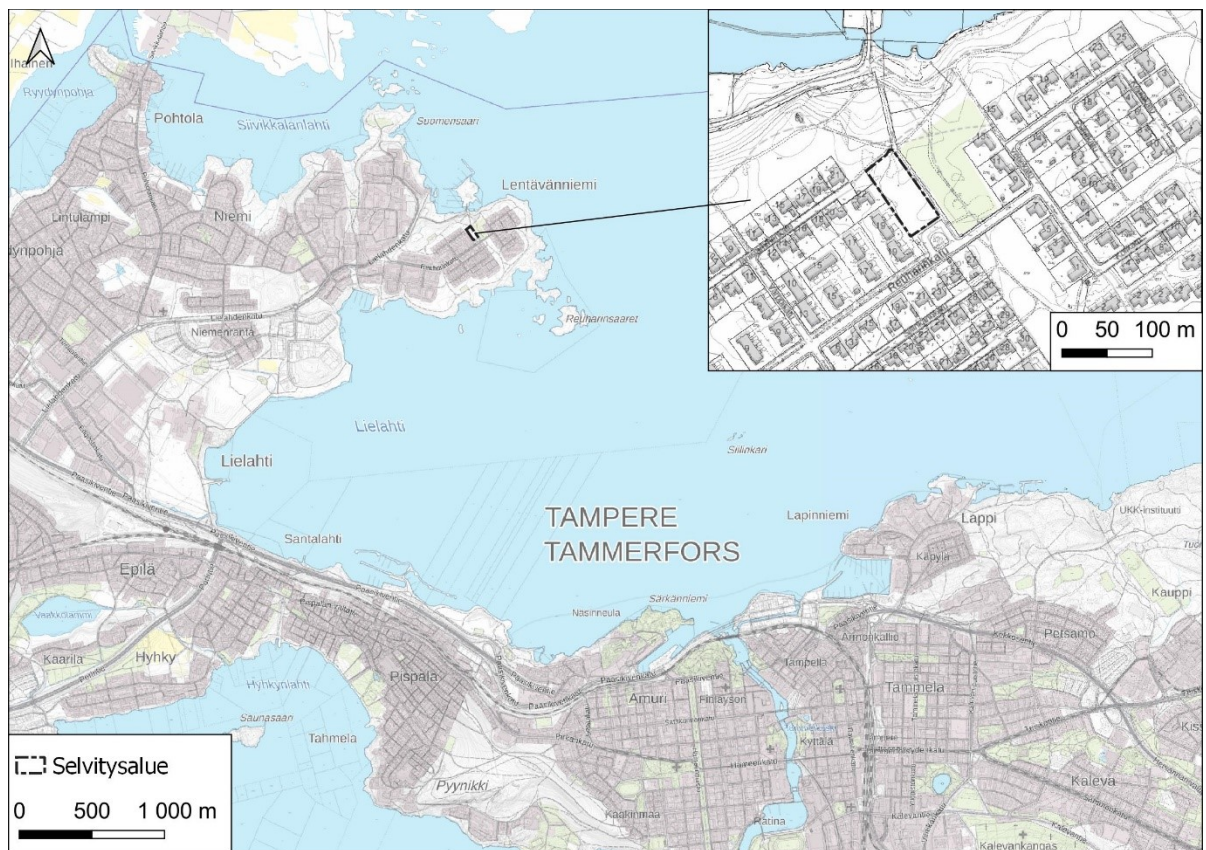
Selvityksessä käytetyt kartta-aineistot ©: Tampereen kantakartta ja ilmakuvat 2022, Maanmittauslaitoksen taustakartat 2022.

1 JOHDANTO

Tämä selvitys on tehty Tampereen kaupungin toimeksiannosta liittyen Lentävänniemessä sijaitsevan kiinteistön 837–273–2723–0008 asemakaavoitukseen. Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa lisää pientaloasumista alueelle, joka on nykyiseltä käyttötarkoituksestaan YV-alue (Huvi- ja viihdetarkoituksia palvelevien rakennusten korttelialue). Tämän työn tarkoituksena oli selvittää kyseisen kiinteistön kasvillisuus ja luontotyytit sekä lepakoiden esiintyminen. Työn yhteydessä selvitettiin myös vieraslajien esiintyminen.

2 SELVITYSALUE

Selvitysalue käsittää osoitteessa Reuharinkatu 21 sijaitsevan kiinteistön 837–273–2723–0008. Kaava-alueen pinta-ala on noin 0,34 hehtaaria. Selvitysalueen raja on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1. Selvitysalueen raja ja sijainti.

3 MENETELMÄT

3.1 Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys

Selvityksen lähtöaineistona on käytetty karttoja ja ilmakuvia. Aiemmat mahdolliset lajihavainnot alueelta tarkistettiin Lajitietokeskuksen Laji.fi -palvelusta (tiedot tarkistettu 31.5.2022, ml. viranomaishavainnot) sekä Tampereen kaupungin paikkatietoaineistoista. Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys tehtiin 4.7.2022 ja siitä vastasi FM Jussi-Pekka Manner Sitowise Oy:stä. Maastossa rajattavina arvokkaina kohteina huomioitiin kasvillisuuden ja luontotyyppien osalta:

- Luonnonsuojelulain 29 § mukaiset suojeltavat luontotyytit
- Vesilain 2 luvun 11 § mukaiset suojeltavat vesiluontotyytit
- Metsälain 10 § mukaiset metsäluonnon erityisen tärkeät elinympäristöt
- Luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen mukaiset uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyytit sekä lajien uhanalaisuusluokituksen mukaiset uhanalaiset ja silmälläpidettävät sekä alueellisesti uhanalaiset lajit.
- Alueellisesti ja paikallisesti edustavat luontokohteet (mm. perinneympäristöjen luontotyytit, iäkästä puustoa sisältävät kohteet, geologisesti arvokkaat muodostumat)

Tunnetut ja maastotyössä löydetty arvokkaat kohteet arvoitettiin luontoarvojen perusteella. Kohteiden arvotuskriteereinä käytettiin kohteen edustavuutta, luonnontilaisuutta, harvinaisuutta ja uhanalaisuutta. Kangasmetsien luontotyyppien edustavuuden määrittelyssä huomioitiin metsän metsänhoidollinen tila, lahoppuujatkumo, lahoppuun määrä sekä elävän puuston rakenne ja puulajisuhteet.

3.2 Lepakkoselvitys

Suomessa on tavattu yhteensä 13 eri lepakkolajia, jotka kuuluvat EU:n luontodirektiivin (92/43/EEC) liitteen IV(a) lajeihin. Selvästi havaittavien lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen, joita ovat myös säännölliset päiväpiilot, hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain (49 §) mukaisesti kielletty.

Lepakkoselvityksen maastotöistä vastasivat FM Jussi-Pekka Manner ja FK Noora Metsäranta Sitowise Oy:stä. Lepakkoselvitys on laadittu Suomen lepakotieteellisen yhdistyksen kartoitusohjeiden (2012) mukaisesti kolmena erillisenä kartoituskertana kesä–elokuussa. Ennen ensimmäistä kartoituskierrosta tarkistettiin selvitysalueen soveltuvuus lepakoiden lisääntymisympäristöksi. Maastossa kiinnitettiin huomiota myös mahdollisiin lepakolle

soveltuviin päiväpiiloihin. Lepakkoselvitys kattoi koko selvitysalueen. Suomen lajitietokeskuksen laji.fi -palvelun perusteella alueelta ei ole aiempia havaintoja lepakoista.

Lepakkokartoitukset toteutettiin yöaikaan 16.-17.6; 4.-5.7; 17.-18.8.2022. Kartoitus tehtiin havainnointiin soveltuviissa olosuhteissa; jokaisella kierroksella lämpötila oli vähintään +10 C°, tyyni ja sateeton. Havainnoinnissa käytettiin ultraäänidetektoria, joka muuntaa lepakoiden käyttämät korkeat kaikuluotausäänet ihmiskorvin kuultaviksi. Jokaisella selvityskerralla koko selvitysalue kuljettiin läpi jalkaisin samalla havainnoimalla detektoria.

Maastokäyntien perusteella alue luokiteltiin Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen kartoitushojien mukaisiin luokkiin:

Luokka I Lisääntymis - tai levähdyspaikka	Luokka II Tärkeä ruokailualue tai siirtymäreitti	Luokka III Muu lepakoiden käyttämä alue
•Ehdottomasti säilytettävä, hävittäminen tai heikentäminen luonnonsuojelulaissa kielletty.	•Alueen arvo lepakaille huomioitava maankäytössä (EUROBATS). Vahva suositus, jolla ei kuitenkaan ole suoraan luonnonsuojelulain suojaa.	•Alueen arvo lepakaille huomioitava mahdollisuuksien mukaan maankäytössä.

4 TULOKSET

4.1 Kasvillisuus- ja luontotyypit

Selvitysalue käsittää pienialaisen ulkoilutien ja piha-alueiden välissä sijaitsevan muuttuneen reunavaikutteisen metsäkuvion. Kenttäkerroksessa heinät, kuten metsäkastikka ja koiranheinä, ovat runsaina. Paikoin esiintyy lehtomaisen kankaille ja tuoreille lehdoille ominaista lajistoa, kuten mustikkaa, käenkaalia, oravanmarjaa, metsäimarretta, hiirenporrasta, metsäalvejuurta, lillukkaa, nuokkuhelmikkää, kevätlinnunhernettä ja jänönsalaattia. Alue on kuitenkin valtaosin voimakkaasti kulttuurivaikutteinen ja sillä kasvaa runsaasti useita puutarhojen lajeja. Myös vieraslajeja esiintyy. Alueen lounaisreunassa on kapea kaistale tuoretta kangasta. Alueen puusto on tasaikäistä ja koostuu pääosin varttuneista kuusista. Hies- ja rauduskoivua on vähäisesti sekapuuna, alemmassa latvuserroksessa myös pihlajaa. Lahopuuta on hyvin vähän. Muuntuneen kasvillisuuden sekä metsän yksipuolisen rakenteen vuoksi alue ei ole luettavissa uhanalaisiin luontotyyppisiin.

Kuva 2. Metsän rakenne on alueella yksipuolinen (vasen kuva) ja puutarhalajit ovat kenttäkerroksessa runsaana (oikea kuva).

4.2 Vieraslajit

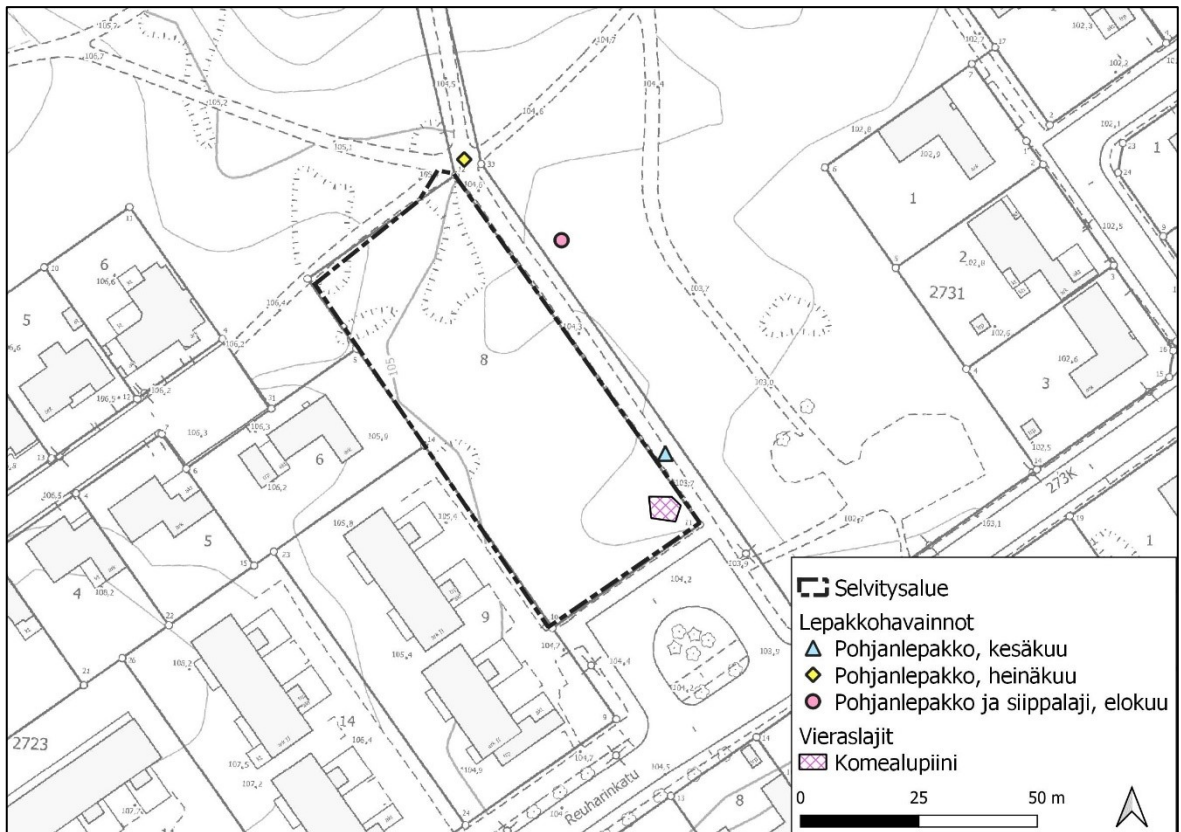
Selvitysalueella esiintyy useita puutarhalajeja sekä Suomessa vakiintuneita vieraslajeja, kuten puistolemmikki, terttuselja sekä kiiltotuhkapensas. Haitallisista vieraslajeista esiintyy kommealupiinia, jonka sijainti selvitysalueella on esitetty lepakkohavaintojen yhteydessä kuvassa 3.

4.3 Lepakkoselvitys

Maastokartoituksissa lepakoita havaittiin jokaisena kartoituskertana, pääosin selvitysalueen itä-koillispuolelle sijoittuvan ulkoilutien varrella, satunnaisesti hyvin lyhyen aikaa myös selvitysalueella. Kesä-, heinä- ja elokuussa havaittiin pohjanlepakkoa, elokuussa myös yksi siippoihin kuuluva yksilö. Lepakot havaittiin sekä kuulo- että näköhavaintoina. Kooste havainnoista on esitetty taulukossa 1 ja havaintojen sijoittuminen selvitysalueelle on esitetty kuvassa 4. Elokuun havaintopisteessä havaittiin neljä lepakkoa samanaikaisesti. Selvityksen perusteella selvitysalue ei ole luokiteltavissa Suomen lepakotieteellisen yhdistyksen kartoitushjeiden mukaisiin luokkiin I-III.

Taulukko 4-1. Kooste lepakkohavainnoista.

Päivämäärä	Laji	Lisätiedot
16.–17.6.	Pohjanlepakko (1)	1 saalistava yksilö
4.–5.7.	Pohjanlepakko (1)	1 saalistava yksilö
17.–18.8.	Pohjanlepakko (3), siippalaji (1)	4 saalistavaa yksilöä

Kuva 3. Lepakko- ja vieraslajihavainnot.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

Selvitysalueen kasvillisuus on voimakkaasti muuttunutta, eikä sille sijoitu uhanalaisia luontotyyppejä tai arvokasta kasvillisuutta. Selvitysalue ei lepakkohavaintojen vähäisyyden vuoksi ole luokiteltavissa Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen kartoitusohjeiden mukaisesti luokkiin I-III. Lepakoiden esiintyminen ei estä maankäytön muutoksia selvitysalueella. Alueella esiintyvä haitallinen vieraslaji, komealupiini, tulee huomioida alueen suunnittelussa ja hävittää asianmukaisesti.

6 LÄHTEET

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018: Luontotyyppien punainen kirja. Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristö 5/2018. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. ISBN:978–952–11–4819–4.

LAJI.FI 2022: Suomen Lajitietokeskus. Katsottu: 31.5.2022.

Tampereen kaupungin WFS-rajapinnat, lajihavainnot.